

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет інформаційних технологій
Кафедра комп'ютерних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор, академік НААН

І.І. Ібатуллін

«01» 06 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

На засіданні вченої ради факультету
інформаційних технологій

Протокол №04 від «21 травня 2020 р.
Декан факультету

О.Г. д.пед.н., професор Глазунова О.Г.

На засіданні кафедри комп'ютерних наук

Протокол №09 від «13 квітня 2020 р.
завідувач кафедри

Б.Л. к.т.н., доцент Голуб Б. Л.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

Галузь знань	12 інформаційні технології
Спеціальність	122 комп'ютерні науки
Освітньо-наукова програма	інформаційні технології
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Розробник:	д.т.н., проф. Хиленко В.В.

Київ – 2020 р.

АНОТАЦІЯ

Програма педагогічної (асистентської) практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії визначає зміст і організаційно-методичні засади проходження педагогічної практики аспірантами.

Педагогічна (асистентська) практика (далі – практика) для аспірантів освітньо-наукової програми «Інформаційні технології» є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців у аспірантурі і проводиться на базі Національного університету біоресурсів і природокористування України. Педагогічна (асистентська) практика є нормативною складовою підготовки аспірантів даної спеціальності як майбутніх викладачів закладів вищої освіти.

Проходження практики втілює один із головних принципів навчання – зв’язок теорії і практики, що відображає складну систему професійної підготовки аспіранта – майбутнього викладача вищої школи. У процесі педагогічної (асистентської) практики поглиблюються знання аспірантів із педагогіки вищої школи, розвиваються та закріплюються вміння здійснювати науково-методичний аналіз навчальних програм окремих дисциплін, вивчати документацію з проблем наукових досліджень, оцінювати результати власної діяльності, вдосконаловати комунікативні складові викладацької діяльності.

Базою проведення практики є Національний університет біоресурсів і природокористування України, факультет інформаційних технологій, кафедра комп’ютерних наук.

1. Опис практики

Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній ступінь	
Галузь знань	12 «Інформаційні технології»
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки
Освітньо-наукова програма	Інформаційні технології
Освітній ступінь	Доктор філософії
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Педагогічна (асистентська) практика
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Форма контролю	Залік
Показники педагогічної (асистентської) практики	
Рік підготовки	3
Семестр	5

2. Мета та завдання практики

2.1. Мета практики

Метою педагогічної (асистентської) практики аспірантів є оволодіння аспірантами сучасними методами, формами та засобами навчання, формування в них на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань із базових психолого-педагогічних дисциплін, професійних навичок та умінь для вирішення конкретних навчально-виховних задач в умовах реального педагогічного процесу, виховання потреби систематично поновлювати своє знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. В результаті проходження педагогічної практики у аспірантів повинні бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі уміння викладача університету, необхідні для забезпечення провідних аспектів педагогічної діяльності: навчальної, методичної, виховної й дослідницької роботи.

2.1. Завдання практики

- формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача вищої школи;
- створення умов для професійної адаптації аспірантів, залучення їх до активної діяльності як викладачів та кураторів академічних груп;
- розвиток у аспірантів практичних умінь здійснювати виховну роботу студентської молоді;
- оволодіння аспірантами комунікативними уміннями, необхідними для спілкування зі студентами та викладачами;
- спостереження за освітнім процесом та аналіз його організації;
- визначення та реалізація конкретних цілей та завдань освітнього процесу з урахуванням ступеню навчання;
- вироблення у майбутніх викладачів навичок самостійності у підготовці та проведенні різних форм навчально-виховної роботи зі

студентами та особистої відповідальності за якість та ефективність цієї роботи;

– ознайомлення з організацією освітнього процесу у ЗВО, факультеті інформаційних технологій;

– здійснення поточного та перспективного планування навчальної роботи й організація виконання накресленого плану;

– вибір та використання ефективних прийомів і методів навчання та контролю за пізнавальною діяльністю студентів;

– аналіз та узагальнення передового досвіду викладання; закріплення та практичне застосування теоретичних знань, оволодіння сучасними методами та прийомами організації і забезпечення освітнього процесу у ЗВО;

– аналіз робочих програм навчальних дисциплін, вироблення рекомендацій щодо їх удосконалення;

– формування професійно значущих якостей, професійних умінь та навичок управління навчальною діяльністю студентів;

– набуття умінь організовувати різні форми виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи з молоддю.

2.3. Очікувані результати

Після проходження практики аспіранти повинні знати:

– основні форми організації і планування освітнього процесу у закладах вищої освіти;

– дидактичні принципи проведення усіх видів навчальних занять у закладах вищої освіти;

– документи, що регламентують і відображують зміст освіти у вищій школі;

– сучасні форми і методи здійснення освітнього процесу, скерованого на формування компетентностей здобувачів вищої освіти;

– форми і методи контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти;

- види навчально-методичного забезпечення освітнього процесу і вимоги до них;
- форми і методи виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи з молоддю.

Аспіранти повинні уміти:

- визначати мету і завдання різних видів навчальних занять, добирати відповідний зміст, форми, методи і засоби освітньої взаємодії зі здобувачами вищої освіти;
- застосовувати різні форми і методи освітньої взаємодії з урахуванням специфіки спеціальності 122 «Комп’ютерні науки» і рівень освіти;
- застосовувати сучасні освітні технології;
- розробляти навчально-методичні матеріали до курсу, що викладається;
- здійснювати контроль знань і умінь здобувачів вищої освіти;
- організовувати різні форми виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи з молоддю.

3. Тематичний план практики

- планування власної викладацької діяльності, підготовка до занять;
- проведення різних видів навчальних занять за розкладом у закріплений академічній групі;
- проведення психолого-педагогічного аналізу відвіданих занять;
- виготовлення роздаткового дидактичного матеріалу;
- проведення консультацій для студентів;
- ознайомлення аспірантів з особливостями організації освітнього процесу у ЗВО;
- ознайомлення з кредитно-модульною організацією курсу, що доручено викладати;

- ознайомлення зі змістом освіти з обраного фаху (навчальні програми з дисциплін та робочі програми з навчальних дисциплін, підручники, посібники, методичні рекомендації);
- участь аспірантів у засіданнях кафедр, методичних секцій, в роботі наукових семінарів викладачів тощо
- складання робочої навчальної програми курсу, що доручено проводити (тематичного плану і планів окремих занять, завдань для самостійної роботи, завдань для поточного, модульного і підсумкового видів контролю тощо)
- відвідування та аналіз занять викладачів кафедри та аспірантів практикантів;
- ознайомлення з організацією виховної роботи в університеті;
- ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи в університеті, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі; – виконання обов’язків куратора академічної групи;
- проведення психолого-педагогічного вивчення як особистості окремих студентів, так і колективу групи в цілому.

4. Підведення підсумків практики

Після закінчення практики аспіранти звітують про виконання її програми. Звітним документом є письмовий звіт з практики.

У звіті з практики повинні буди обов’язково заповнені такі дані:

1. Календарний графік проходження практики із вказівкою назв та видів робіт, термінів виконання та примітками про виконання (завіряється керівниками практики).
2. Робочі записи, які аспірант робить протягом виконання завдань практики і які відображають особливості виконання цих завдань.
3. Відгук наукового керівника про роботу аспіранта протягом проходження практики.

Рівень сформованих у аспірантів знань та умінь після проходження педагогічної (асистентської) практики оцінюється згідно із загальновизначеними вимогами системи вищої освіти України. Оцінювання здійснюється за чотирьохбалльною шкалою.

Оцінка за знання та уміння аспіранта, сформовані під час педагогічної (асистентської) практики заноситься до екзаменаційної відомості лише після здачі та захисту звіту.

«відмінно» – звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог; відповіді на захисті повні, правильні, логічні та послідовні, самостійні;

«добре» – звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог; відповіді на захисті з деякими неточностями, але логічні ті послідовні;

«задовільно» – звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог із несуттєвими недоробками; відповіді на захисті достатні, з деякими неточностями у змісті та логіці побудови, виконувалися з допомогою викладача, колег, конспектів тощо;

«незадовільно» – звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог із несуттєвими недоліками; відповіді невірні, необґрунтовані.

Таблиця 1

Бальна шкала оцінювання за кредитно-модульною системою

Оцінювання	незадовільно	задовільно	добре	відмінно
у 100 балів	0-59	60-73	74-89	90-100

Якщо аспірант був відсутнім на заняттях педагогічної (асистентської) практики – до захисту звіту не допускається.

Якщо аспірант був відсутнім на заняттях практики через поважні причини (хвороби – за наявності медичної довідки), він може отримати індивідуальне завдання від наукового керівника (за погодженням із завідувачем випускової кафедри).

5. Рекомендована література

Нормативно-правова база

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р.№ 2145-VIII.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII.
3. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Указ Президента України від 25.06. 2013 р. № 344.
4. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266.
5. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261.
6. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266, Наказ Міністерство освіти і науки України 06.11.2015 № 1151, зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 25.11.2015 р. за № 1460/27905.

Рекомендована література

1. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. Київ, 1998. 560 с.
2. Біляковська О. І., Мишишин І.Я. Цюра С. Б. Дидактика вищої школи. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 360 с.
3. Бондар В. Дидактика: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Либідь, 2005. 252 с.
4. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: навч. посіб. / С.С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної л-ри, 2005. 398 с.
5. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія: навч. посіб. Дніпро, 2014. 416 с.

6. Калашнікова Л. М. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.
7. Козлова Г. М. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. Одеса, ОНЕУ, ротапринт, 2014. 200 с.
8. Курлянд З. Н. Педагогіка вищої школи. Київ: Знання, 2009. 387 с.
9. Мистецтво бути викладачем: практ. посіб. / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. За ред. О.І. Сидоренка. Київ: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2003. 144 с.
10. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / В. Л. Ортинський ; М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. Київ: Центр учебової літератури, 2009. 472 с.
12. Цокур О.Я. Педагогіка вищої школи: Навчально- метод. посібник. Випуск 1. Основи наукового педагогічного дослідження / За ред. Панькова А.І. Одеса, 2002. 424 с.
13. Ярошук Л.Г. Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти: Навчальний посібник. Луцьк, 2010. 308 с.
14. Беленька Г.В. Курсова, бакалаврська, магістерська робота як ступені професійного зростання студента. Бердянський державний педагогічний університет.
http://www.bdpu.org/scientific_published/pedagogics_2_2005/21.
15. Наукові дослідження. Learn.dlab.kiev. Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України. <http://learn.dlab.kiev.ua/?L=ua&p=ractivities>
16. Наукові школи. Uipa. Kharkov. Ua. /3. 06. 2008/ 2006 УПА.
http://www.uipa.kharkov.ua/nau_school.html.